

Особливості підводної риболовлі, або За здоров'ям — під воду

■ Даеш дайвінг!

У наш час прогресуючого розвитку науки і техніки у світі з'являються щоразу нові напрямки людської трудової зайнятості. Аналогічна ситуація і з різноманітними хобі, яких сьогодні створює десятки й сотні. Одним із таких відносно нових та сучасних захоплень є дайвінг. Це будь-яке перебування під водою або ж одна з форм підводного плавання, коли пірнальник (дайвер) використовує певні технічні засоби для дихання під водою (трубку чи акваланг).

Родоначалником пірнання з апаратом підводного дихання є всім відомий Жак-Ів Кусто. Саме він у 1943 році створив акваланг, відкривши двері у прекрасний підводний світ мільйонам людей.

Дайвінг сьогодні — це улюблене багатьма заняття, яке щороку стає дедалі популярнішим і часто поєднується з підводною риболовлею.

Мій співрозмовник — дипломований досвідчений дайвер та підводний рибалка Чернігова Микола КУЛЬГЕЙКО.

— Пане Миколо, як ви обрали таке своєрідне хобі?

Спочатку я був звичайним рибалкою та, як і більшість, ловив рибу вудкою чи спінінгом. А одного разу поїхав із товаришами на «наше море», тобто на Київське водосховище, де мої друзі ловили рибу під водою, а я за цим із цікавістю спостерігав і весь час бажав спробувати, але почуття страху стримувало. Проте я все ж таки наважився зануритися під воду. Це було восени. Взів у товариша гідрокостюм, маску і трубку й почав пірнати, в результаті чого наковтався води та ще й заплутався у водоростях і добряче злякався. Після цього надовго покинув думки про дайвінг, але мої товариші намагалися мене заспокоїти та пояснити невдачі початківця малим досвідом, низькою температурою води, великою глибиною. Таким чином, через деякий час я все ж таки наважився на повторне пірнання на Київському морі. Але на цей раз я вже підготувався — придбав гідрокостюм, трубку, маску, ласті, підводну рушницю та ліхтарик.

— Наскільки я знаю, гідрокостюми поділяються за класами?

— Так, вони діляться за температурними режимами — від 3 до 9 міліметрів товщиною, тобто — починаючи з таких, що пристосовані до нехолодної води, й до тих, котрі зігрівають у холод. А ці гідрокостюми поділяються за виробниками — міцністю і якістю. Зимові костюми з відкритою пористою структурою тепліші, але потребують акуратнішого ставлення.

— Чи мають вони термін використання та які ціни на них?

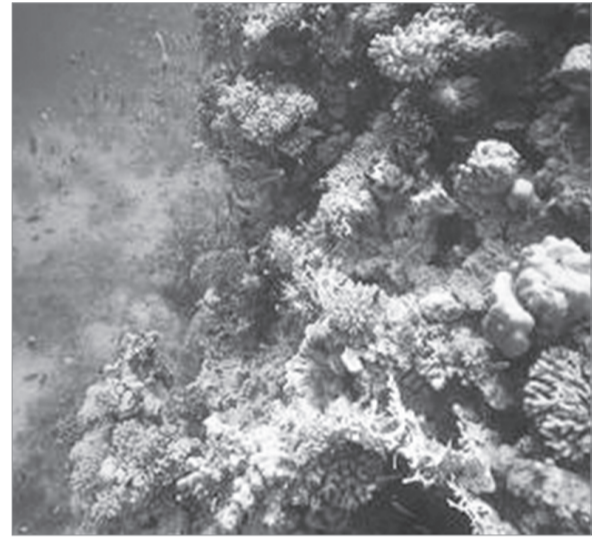
— Усе залежить від виробника. Якісний французький гідрокостюм гарантовано прослужить 5 років. А ціни на них дуже різноманітні — від кількох тисяч гривень і вище. Тут усе залежить від можливостей та побажань, як і з автомобілями — хтось має «Запорожця», а хтось — іномарку, і хоча обидва вони йдуть і везуть, але по-різному. У мене, наприклад, мій другий ліхтарик коштує дорожче за гідрокостюм, але це вже окрема історія.

— Стосовно безпеки — що порекомендуєте новачкам?

— Перш за все — не їхати нікуди й не пірнати наодинці, не починати з великих глибин — оптимально плавати біля берега і до 2 метрів, не лізти в невідомі водоймища, у водовороти й чагарники тощо. Доки не набрався досвіду — краще не героїстувати і не експериментувати.

— Якими були перші успіхи?

— Все почалося з маленької риби — плотви, густери, підлящика. Тут слід сказати, що під водою риба здається більшою, ніж є насправді, і для всіх новачків характерні такі незначні упови, але маса адреналіну та сам ефект підводної риболовлі варті того. А найцікавіше — коли новачок

потім порівняє свою здобич із уповом інших, то виявляється, що у досвідченіших дайверів усе ж таки риба більша і її більше, хоч і плавали всі в одній воді.

І справа в кількох факторах: по-перше, новачок прагне швидше отримати упов, тому стріляє в першу зустрічну рибу; по-друге, коли стріляєш, то лякаєш інших риб поряд (а серед них часто бувають і велетенські екземпляри, які поведуться досить обережно), по-третє, початківець плаває агресивніше та створює більше шуму, а також він забуває, що завжди слід мати терпіння й почекаати на солідну здобич. Крім того велику роль відіграє ліхтарик.

— Пояснить детальніше — як саме?

— Я вже згадував про свій другий ліхтарик, котрий досить недешевий, але ж у мене був і перший, недорогий (за тисячу гривень), із яким я досить довго пірнав і ловив рибу та навіть не збирався переплачувати за дорогий брендовий моделі, бо вважав, що немає жодної різниці. Та якось товариш дав мені свого дорогого ліхтарика і запропонував оцінити його під водою. Я був вражений, адже упов збільшився. А головне — це підводний ефект. Із цим дорігом та якісним ліхтарем я плив, наче в акваріумі, й бачив усе доволі — прожектор давав не вузько направлений потік світла, а наче м'яким ореолом розсіявав пучок променів та збільшував оглядовий

простір, і це не лякало рибу. Тобто якість має свою ціну.

— Дуже цікаво, як дихається під час полювання у воді?

— Все залежить від умов та досвіду. Можна пливати зверху і вільно дихати через трубку, а потім пірнути й затримати подих, а можна перебувати в так званих «санітарних умовах» на глибині до 2 метрів і спостерігати за дном та рибою і навіть стріляти з поверхні води, не пірнаючи. Тут, знову ж таки, 90% успіху залежить від ліхтаря, тобто від гарної видимості у воді.

— Чи правда, що при одяганні гідрокостюма тіло змачують кефіром?

— Так. Для того, щоб костюм було легше одягати й потім можна було легко зняти, а не здерти. Змачувати можна не тільки кефіром, а й милом чи кремами. Особисто я відкрив для себе відвар льону — чим і користуюся досить вдало.

— Миколо, а якими трофеями ви вже можете похвалитися?

— По-перше, можете подивитися відеозйомки в Ютубі на моєму каналі, а з трофеїв — були сомики та щуки по 5-6 кілограмів, а з достойніших траплялися у товаришів «сомики» по 30-40 кілограмів, щука — на 90 кілограмів. Але сподіваюся, що цьогогоріч ми встановимо нові рекорди. Часто буває, що підпливаєш уже навантаженим до човна, щоб викласти спійману рибу, аж тут унизу помічаєш великого екземпляра — і що тут робити?!..

— Гадаю, для таких нелегких трофеїв слід мати гарну фізичну форму?

— Більше скажу: взагалі для дайвінгу і підводної риболовлі потрібні гарне здоров'я і розвинена дихальна система. А з іншого боку (доведу навіть на власному прикладі) — це хобі змушує вести здоровий спосіб життя, зокрема кидати курити та зловживати алкоголем, адже з цими звичками під водою робити нічого.

— Тобто можна навіть рекламне гасло створити: «Кидай курити — пірнай рибу ловити!»

— Саме так. Багато хто поступово обмежує себе в нікотині, адже під водою потрібні чисті легені. Ну і, звичайно, щоб вільно почуватися у воді — варто приділяти увагу фізичному розвитку.

— Де у нас у регіоні можна зайнятися дайвінгом та підводною риболовлею?

— Здебільшого всі їдуть на Київське водосховище, а так узагалі можна спробувати в будь-якому озері з прозорою водою. Там у прозорій воді можна спіймати досить гарну рибу.

— Чи опанували ви десь тонкощі дайвінгу?

— У нас у Чернігові цим займається магазин «Адреналін» (точніше — «Адреналін-клуб»), який провів для мене навчання та практичні заняття з виїздом до яскравого Червоного моря в Єгипті. І я отримав міжнародний сертифікат дайвера. Також в «Адреналіні» можна придбати відповідне спорядження чи взяти напрокат.

— Як ваша сім'я ставиться до дайвінгу?

— Мій дорослий син пробував пірнати, але це йому не дуже сподобалося. Проте мій син останнім часом відкриває себе з іншого боку — коли ми каталися на лижах, то він спустився з гори швидше за батька — і це приємно, адже у кожного мають бути свої обрії.

— Що б ви побажали майбутнім дайверам?

— Як жартував мій товариш, «навіть не починайте, щоб у нас було менше конкурентів». А якщо відверто, то це дуже цікаве, красиве та корисне хобі, тому рекомендую його всім, хто має таку можливість і бажає. Відтак людина стає спокійнішою та врівноваженішою — знаю по собі!..

Ігор ГІЛЬОВ

■ Презентація

«На край землі» — як персоніфікована історія

На засіданні клубу «Краєзнавець» було презентовано книгу чернігівського дослідника, кандидата історичних наук Вадима Бойка «На край землі. Переселення селян Лівобережної України в Південно-Уссурійський край (1883-1894 рр.)».

Привітала автора з виходом наукової розвідки директор бібліотеки Інна Аліференко. Вона зауважила, що презентоване видання ознайомлює з історією заселення наприкінці XIX ст. Південно-Уссурійського краю українцями, здебільшого вихідцями з Чернігівщини, й наголосила на актуальності наукового дослідження саме цієї теми.

Про причини, що змушували наших земляків шукати кращої долі, про умови переселення, облаштування селян на нових місцях та їхню подальшу долю розповів автор книги, кандидат історичних наук Вадим Бойко.

Експертні сторінки видання провела модератор заходу, бібліотекар відділу краєзнавства Олена Дорохова. Вона також ознайомила присутніх із книжково-ілюстраційною виставкою «Нашого цвіту по всьому світу», що була розгорнута у читальному залі.

Надзвичайний і Повноважний Посол України Петро Шаповал, котрий посприяв у виданні цієї книги й написав слово до читача, сказав на засіданні клубу, що «На край землі» — це твір, розрахований не тільки на сьогоднішнього, а й на майбутнє. Для нащадків, котрі відтак знатимуть історичну правду в ракурсі української історії.

В обговоренні книги взяли участь директор Державного архіву Чернігівської області, кандидат наук з державного управління Раїса Воробей, директор Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського Сергій Лаєвський, відомий український письменник Олексій Брик, завідувач кафедри Навчально-наукового інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, кандидат історичних наук Олег Воронко, головний редактор обласної газети «Деснянська правда» Людмила Пархоменко, історик Олена Ісаєнко.

Мистецьким подарунком авторів стала українська народна пісня «Ой хмелю мій, хмелю» у чудовому виконанні викладача Чернігівського національного політехнічного університету Сергія Товкача.

Ірина КАГАНОВА

■ Подія

Увільнила Седнів своєю долею

Вечір, присвячений 100-річчю від дня народження Героя України, народного художника Тетяни Яблонської відбувся у Седневі. Тепло стало в залі від її імені, від спогадів про неї, від її картин.

Герой України, народний художник Тетяна Яблонська

Володимир Чепелик подарував школі навчальні гіпові погруддя для мистецького класу та чудовий фотоальбом, присвячений творчості художниці, з дарчим написом від її доньки Гаяне. Вручив Почесні грамоти Національної спілки художників України місцевим митцям Олегів Бойку та Андрію Чернишу. Також представив випускника Національної академії образотворчого мистецтва Андрія Сладкевича, який працює над проектом створення біля козацької Георгіївської церкви пам'ятника козацько-охоронцю нашої духовності.

Урочисто звучали слова літургії настоятеля Георгіївського храму отця Тимона на честь художниці, а численні гості з Києва, Чернігова та мешканці Седнева на музейній вулиці просто неба вкотре милувалися репродукціями картин, створених майстрами пензля у старовинному містечку.

Тетяна Нилівна любила Седнів, а після смерті вона повернула сюди назавжди і вигляді пам'ятника — завдяки старанням голови Національної спілки художників України Володимира Чепелика. Прозвучав вірш місцевої поетеси Таїсії Мішу під веселий спів синичок над головами присутніх.

Сотні художників писали тут свої картини, милувались прекрасними седнівськими краєвидами. Згодом ці роботи потрапили до багатьох українських та закордонних музеїв, і нині в різних кутках планети живе неповторна мистецька душа нашого Седнева.

Народний художник України Володимир Ємець розповів про величезний вплив Тетяни Яблонської на художників, про те, як вона допомагала йому доброю порадою, щиро раділа його новим творам, а завідувачка філії «Садіба Лизогубів» Чернігівського історичного музею ім. В. Тарновського Тетяна Луговська ознайомила присутніх із біографією Тетяни Нилівни.

Андрій КУРДАНОВ Чернігівський район

■ Вітаємо!

Чернігівців нагородили в Бельгії

Відомі українські письменники Тетяна і Сергій Дзюби нещодавно стали переможцями Міжнародного літературного конкурсу в Бельгії. Організатор цього престижного конкурсу — Міжнародна спілка письменників імені П'єтро Богдані, до якої талановитих українців — Сергія і Тетяну — прийняли раніше.

но-мистецької Академії України (котра тепер об'єднує відомих письменників із 53 держав світу), заступник головного редактора газети «Деснянська правда», Сергій Дзюба, цей конкурс у Бельгії проводиться англійською та французькою мовами. Поети з Чернігова надіслали на розгляд міжнародного журі добірки своїх віршів.

Олег ГОНЧАРЕНКО

Відзначені міжнародною медаллю Олександра Довженка

Міжнародна літературно-мистецька Академія України визначила нових нагороджених міжнародною медаллю Олександра Довженка. Це — поет, перекладач Станіслав Шевченко; мовознавець, доктор філологічних наук Юрій Мосенків; письменник, перекладач, громадський діяч, академік із Бельгії Естон Келменді; директор Чернігівського літератур-

но-меморіального музею М. Коцюбинського, правнук класика Ігор Коцюбинський та заступник директора цього музею Наталія Коцюбинська. Посмертно нагороджені літературознавець, онук класика Олій Коцюбинський і педагог Антоніна Коцюбинська.

Сергій ДЗЮБА

■ Іменини конкурсу

Читаюча родина єднає Україну!

Дати дитині книгу — значить, дати їй крила, а вчасно прочитана книга — велике щастя, адже вона здатна змінити життя людини, як ніхто.

Дитяче читання сьогодні називають інтелектуальним ресурсом країни, її майбутнім. А перші зустрічі з книгою дітям завжди дарують батьки.

Саме з цієї причини народилася чудова традиція, ім'я якої — міський конкурс «Читаюча родина Чернігова».

Місце народження — славне місто Чернігів, обласна бібліотека для дітей. Дата народження — лютий, 2003 рік.

Вік — 15 років. Батьки — Чернігівська обласна бібліотека для дітей; відділ освіти; управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради.

■ Подарунок від білорусів

Так називається каталог, виданий 2012 року Державним літературним музеєм Янки Купали за фінансової підтримки Міністерства культури Республіки Білорусь.

«Ніхто не приймав так близько до серця свого краю, рідної мови й культури, як Купала, і ніхто так гаряче, так відкрито й безстрашно, як він, не виступав на їх оборону», — написала у передмові директор музею і керівник проекту Олена Ляшківч.

Каталог — перша спроба опису фотографій Янки Купали, яка може бути науковою базою для подальших досліджень у галузі літературознавства, полегшує процес пошуку фотографій, що ілюструють життя і твор-

«Ты гэтых вачэй не забудзь...»

чість поета, а також період становлення і розвитку білоруської літератури на певному історичному етапі.

Два розділи представлені портретами та групами світлинами, з дарчими написами й без них, розміщеними у хронологічному порядку, розкривають біографію, дружні і творчі зв'язки народного поета Білорусі. Нас приваблює фото, зроблене на I Всесоюзному з'їзді радянських письменників у Москві 1934 року. На ньому — Іван Антонович Кочерга, Жан Рішар Блок і Янка Купала (Іван Домінікович Луцевич).

П'ять світлин Всеволод Родженський зробив на палубі пароплава під час поїздки на могили Та-

раса Шевченка до Канева. Подія відбулася 1939 року. «4-8 травня в українській столиці зібрався VI пленум правління Спілки письменників, присвячений Великому Кобзареві. На вшанування пам'яті Шевченка до Києва приїхав Янка Купала... Усім відомо, з яким захопленням ставився Купала до Шевченка, починаючи з перших кроків на ниві літератури... У Київському театрі опери і балету імені Т. Шевченка відбулося урочисте засідання. Після доповіді Олександра Корнійчука, після полум'яної промови Всеволода Вишневського виступив Янка Купала. Говорив він негучно, вельми стримано, без традиційної в по-

дібних випадках пафосу. Його виступ був просякнутий великим хвилюванням, а за простими вітальними словами відчувалася глибока, щира любов до української поета», — читаємо в коментарі.

Дякуємо за дорогочинний подарунок бібліотеці Гоголівського вишу голові Мінського громадського об'єднання українців «Заповіт» Галині Каложній. Наші діаспори в Мінську разом із білорусами готуються відзначити цьогогоріч 135 літ від дня народження Янки Купали.

Надія ОНИЩЕНКО, член Національної спілки журналістів України